

1807

~~117~~

В И Х О В А Н Н Я
і
В И Ш К І Л
в
О У Н

Накладом ОУН на чужині
1946

"Хай кожний, хто хоче бачити Україну
вільною, дасть свій творчий вклад у збір-
ні зусилля нації в свідомості, що перш за
все наша духовна сила, жертвенність й наці-
онально-політична зрілість заважать на
дальшому розвитку подій, що грядуть!"

АНДРІЙ МЕЛЬНИК

П Е Р Е Д М О В А.

Перед українським націоналізмом стоїть велике завдання: УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ, в духово-культурнім, внутрішньо-суспільнім і зовнішньо-політичнім значенні.

УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТОГО ТИПУ ЩЕ НЕ БУЛО. Революція або родиться з духових глибин органічних людських спільнот і тоді вдається, або її зовсім немає. Тільки духово-суцільна і самостійна нація здібна виконати акт внутрішнього перевороту, інакше вона засуджена лягти на чужий операційний стіл — і встати з нього скаліченою.

Не підлягає сумніву, що наслідуючи чужі рухи, ми прибрали би позначки зовнішньої переміни й найшлись в повній, подвійній неволі: національній і соціяльній. Соціяльна революція Леніна пролетарським бичем пігнала була українців до "лівого фронту", і розв'язавши національне питання паперовою федерацією, приказала трудитись над "соціялістичним будівництвом"...

Це був лише елементарний крок, початок змін соціяльної системи, але не кінець. На продовження початого діла соціяльної розбудови треба було такої форми соціяльно-економічної політики, яка найшла б своє виправдання в загальних інтересах нації, нормованих і ведених її самостійним державним осередком, але не ... штабом III.інтернаціоналу і не його стратегією, що була зацікавлена у здійсненні програми світової революції.

Політичне визволення української нації в дусі ідеї соборництва, диктує основне внутрішньо-національне переродження.

Тільки по трупі народу-раба, обтяженого психікою вікового невільництва, можливо здійс-

онити ідеал нації.

Духова сила українського націоналізму і тривкість його політично-суспільних досягнень лежать на лінії внутрі національного революційного процесу, що його остаточним призначенням є витворити новий тип українця-громадянина.

З глибокими етичними, культурними й соціальними цінностями, з новою формою духовості, виступає український націоналізм до бою, щоб здобути примат своєї правди і таким чином перетнути вагу творчого чину на свій бік. Тому у хвилю організування своїх сил у моїх ліях необхідно йому здійснити зміст свого світогляду передовсім на власних членах і прихильниках.

■■■■■■■■■■

РОЗДІЛ І.

А. ТИП УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА.

На ідеол огічні й політичні особливості українського націоналізму виказали свій вплив особливі обставини його росту. Народження Українського Націоналістичного Руху супроводили не сурми легких перемог, не безжурні пісні радості... Його колискою був важкий, кривавий змаг за долю Нації, а умовами чину - ідейна й духовна пасивність власного ж оточення:

Тому внутрішні прикмети й зовнішні прояви націоналізму набрали загостреної революційної непримиримости, здерненої не лише проти ворогів Української Нації, але й тих внутрішніх чинників, що розкладають і знесилюють її з середини.

Завдання українського націоналізму - полягає поруч боротьби з зовнішнім ворогом - в оздоровленні внутрішніх суспільних відносин, в зваленні ідолів, яким дотепер безкритично молиться частина обріханого українства, і в створенні нової національної духовости та моралі.

Українську націоналістичну ідею зродила, оформила і кинула в життя нова порода українців. З досвіду збройного змагу з ворогами ці українці винесли для себе велику науку!

В борні, що безнастанно точиться до сьогодні й точитиметься до переможного кінця - викресали в собі тверді характери, посвяту національній справі, активне, боеве наставлення до ворогів, та набули великий життєвий і політичний досвід. В наших визвольних змаганнях ці люди появилися спочатку на тлі загального хаосу одиницями, що глибиною свого духового зору й розуму відгадували шляхи Нації та її залізні закони. Сьогодні їх уже чисельний легіон!...

Сталося те, що мусіло статися. На руїнах

старої, рабської моралі і короткозорих "дей" зродився новий психологічний тип українського націоналіста, фанатика й борця, що творить телер кадри організованого Національного Руху.

Ідучи за наказами своєї величньої Ідеї, націоналіст ставить перед собою ціль: Українську Націю — вільну, державну, соборну, творчу й соціяльну !

Ідеологія українського націоналізму є тим двигуном, що впливає на формування характеру й моралі українського націоналіста. Характер націоналіста виявляється перш усе у його чині в його різних способах практичного застосування до різних явищ і завдань національно-суспільного життя.

Отже не саме лише теоретичне визнання ідеології, але й тверда воля підпорядкувати її наказам своє поведіння, визначає справжнього українського націоналіста. Поміж особняками, що свою порожнечу, безхарактерність, а часом і шкідництво, приховують "націоналізмом" гучних фраз, відрізняє справжнього українського націоналіста і його чин.

В українського націоналіста немає суперечности між словом а ділом. Він не може вірити в одне, а робити друге: не сміє пропагувати високі ідеї, а своїми вчинками їх заперечувати. Бо ним він заперчить самий український націоналізм і оберне його в саламаху порожніх слів! В ліпшому випадку такий "націоналізм" — це докучливий, галасливий балакун, який взагалі нічого не робить; в гіршому ж — це шкідник і руїнник, що робить зло, з яким треба безпощадно боротися.

Відповідно до вимог націоналістичної ідеології український націоналіст плéкає свій характер через плéкання власної духовості й розуму, скріплення волі й усталення своєї моралі. Націоналістом ніколи не буде особняк хиткий у своїх переконаннях, змінливий у поведінках, плиткий і настроєвий у повзятях рішеннях, податливий на посторонні впливи, мля-

вий і нерішучий у чині та неетичний у суспільному житті. Коли осібняк з такими прикметами й пристане до Руху, то раніше чи пізніше неминуче опиниться поза його бортом.

Віра й вірність, непохитна твердість у додержанні перебраних зобов'язань, жертвенна безкорисність, активність у праці, послух зверхникам та підвага у перебранні на себе відповідальності за власні вчинки — це прикмети справжнього українського націоналіста.

Національно-суспільне життя — це організація, а український націоналізм — це найвища форма суспільної організованості, тому справжній український націоналіст не може лишатися поза рамками організованого життя. Він не задовольняється роллю того, що стоїть "з боку" і "приглядається", а перший кидається у суспільний вир з метою його організувати, як цього вчить його ідеологія і як велить йому його провід.

Українського націоналіста ніколи не залишає свідомість, що він співтворець найбільших національно-суспільних цінностей та авангардний борець за їх збереження і розвиток перед наступом ворогів. Ідучи в життя здійснювати свою місію, він знає, що його приналежність до Українського Націоналістичного Руху накидає йому роль формувати своє оточення.

Свою провідну роль український націоналіст здбуває не спекулянтством і фразою, не "торговлею" своїх терпінь і не розкладовою демагогією, лише авторитетом своєї духовної вищості, правом свого конструктивізму та доказом вміння працювати, боротися і кермувати.

Органічно виростаючи з свого суспільного оточення і відображаючи його здорові прагнення — український націоналіст ніколи від нього не відривається й не піддається спокусам хворих амбіцій та зарозумілості.

Всіх українських націоналістів з'єднують в одну когорту вказані спільні риси їх характерів, одна Ідея, співпраця і боротьба для

Різниця між ними лише досвід, здібність, вага повного обов'язку й міра відповідальності, з чого випливає і відмінність їх провідницьких прав. Бо його — українського націоналіста — право не перш усе обов'язок!

Організуючи суспільне життя на підставі гієрархії обов'язку й на авторитеті права — український націоналіст в першу чергу є для всіх зразком суспільної, організаційної та бойової дисципліни.

Таким є тип справжнього українського націоналіста, на рамена якого тверда дійсність накладає обов'язок духово переродити нашу суспільність і привчити її жити та ділати на підставі засад, що в стані будуть перетворити її з поневоленої в суспільність **д е р - ж а в н у**.

Цими засадами є : **г і є р а р х і я ,**
л а д і д и с ц и п л і н а !

■■■■■■■■■■

Б. ПРОВІДНИЦТВО.

1. Загальні засади.

Осередня мета українського націоналізму полягає в тому, щоби **СТВОРИТИ КОНКРЕТНІ ЗАСОБИ І РЕАЛЬНІ УМОВИ**, потрібні для повного його здійснення.

Український Націоналістичний Рух прагне шляхом постійного організування до оформлення різних родів співпраці під гаслом **ОДНОЇ ГОЛОВНОЇ ІДЕЇ І ПІД КЕРМОЮ ОДНОГО ПРОВІДУ**.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ, як форма втілення націоналістичної ідеології, бачить своє основне завдання у **ВИПРАВДАННІ ТВОРЧИМ ЧИНОМ ТА ЖИТТЄВОЮ ДІЙСНІСТЮ** своїх засад і ключів.

ПРАВО ВЕСТИ ТРЕБА ЗДОБУВАТИ. Вибрані провідники бояться самотійно рішати, а тому вони **НЕ ВЕДУТЬ, АЛЕ ЗАВОДУЮТЬ**.

ПРОВІДНИК ВИБИРАЄ СЕБЕ САМ тим, що збуджує до себе **НАЙБІЛЬШЕ ДОВІР'Я** НА ОСНОВІ СВОЇХ **ВИЗНАЧНИХ ЧИНІВ**.

Боротьба за провід є зустріччю, прямим змірнням якостей, з котрих перемагає та, на боці якої більше етичних і творчих якостей.

Засади кожна **ОРГАНІЗАЦІЯ МАЄ ПІЄРАРХІЧНУ БУДОВУ** — а тому переводить розподіл функцій за принципом якості. Це ця будова основана на дійсних передумовках, а не на уявленнях, там праця організованої громади позначається найменшою внутріпньою боротьбою членів між собою за почесні функції, бо кермуються вони творчим прагненням — досягти **СПІЛЬНОЇ МЕТИ**.

Пієрархічна будова Організації Українських Націоналістів — це рівність всіх **ПЕРЕД ОБОВ'ЯЗКОМ ПРАЦІ**, а нерівність означає тільки послідовність, шліфувану з різниць **ПРИРОДНОЇ ЗДІБНОСТІ** членів та залежності від цього різнорозмірного ступня **ВИКОМОСТІ**.

Розподіл обов'язків за індивідуальними

здібностями ставить кожного члена на властиве йому місце та залишає кожному можливість змагатися за провідне місце засобами ПРАЦІ, найвидатнішої у ТВОРЧІ НАСЛІДКИ.

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ МУСЯТЬ ПОКАЗАТИ Й ДОКАЗАТИ широким верствам свого народу те, що дотепер не могли, не вміли, чи не хотіли довести різні українські організації.

ПРОГРАМА Організації Українських Націоналістів утворена так, що вона згори змушує своє членство до НАЙБІЛЬШОГО ОБОВ'ЯЗКУ з метою дати йому НАЙВИЩЕ ПРАВО: БУТИ ПРОВІДНИМ ЧИННИКОМ національного визволення й державного будівництва.

НАЦІОНАЛІСТИ мусять зрозуміти світ і життя глибше й краще, ніж їх оточення, хотіти більше й упертіше ніж воно, працювати подвійно: за себе й за тих, що не працюють або працюють зле.

ЕТИЧНА МАКСИМА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ звучить тому: ПРАВА ТРЕБА ЗДОБУВАТИ ПРАЦЕЮ. ОБОВ'ЯЗОК ІДЕ ПЕРЕД ПРАВОМ. ПРАЦЯ Є ОСНОВОЮ ПРАВА. Хто працює найбільше й найліпше — ВЕДЕ. Хто не веде — ПОВИНУЄТЬСЯ.

ПРОСАДИТИ — не значить лише наказувати, подібно як повинуватися — не значить лише виконувати чужі доручення без власної волі. Обі функції етично рівновартні, коли впливають з внутрішнього переконання, а не є лише накинені ззовні.

Як моральне завдання, обов'язок не наслідком волевого самоозначення, — і тоді він не є гнітучим тягарем, але творчим подвигом.

Прогадити — це мати відвагу рішати, і за рішення ВІДПОВІДАТИ.

Повинуватися можна добре тоді, коли є довір'я до себе за правильне виконання рішення.

БІЛЬШІ ПРАВА ПРОВІДНИКА НЕ Є ПРИВІЛЕЖІЯ, АЛЕ НОВИМ ОБОВ'ЯЗКОМ — БІЛЬШОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ.

2. Характеристика провідника.

а./ ПРОВІДНИК ЗНАЄ:

1. МЕЖІ, СИЛУ Й НАСЛІДКИ СВОЙГО ПРАВА, яке простягається на всіх членів дорученої йому організації ОДНАКОВО, дає йому в її рамках силу останнього й невідкличного рішення, зобов'язує його тим до НАЙБІЛЬШОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ й спричиняє НАЙВИЩИЙ ВИМІР КАРИ супроти нього самого у випадках ЗЛОВЖИТТЯ права провідника, як рівнож недбайливого чи цілковитого ЗАНЕДБАННЯ його приміювання.

2. Устрій та правильники ОУН взагалі і її поодиноких органів, а головне місцевих груп та фактичну працю ОУН у всіх напрямках, об'явлену в офіційних пресових органах, обіжниках, рефератах, виданнях, брошурах.

3. Становище ОУН в політично-громадській дійсності української нації.

4. Становище до ОУН ворожих сил, а голов-но національних ворогів, що вживають різних спос-позобів для знищення українського націоналіс-тичного руху взагалі.

5. Приймати й недостатки власного характе-ру, освіти, організаційного хисту, провідниць-кого такту, загальної поведінки з людьми.

6. Особистий склад членства своєї органі-зації /групи/ з боку рис, названих під 5/

7. Причини й умови /внутрішні й зовнішні/, що зупиняють або цілком унеможливають ступ-невий розвиток його групи по лінії назначених завдань.

8. Засоби й способи поборювання тих при-чин і умов, як зовнішних /ідеологічно ворожих та політично неприхильних українських органі-зацій /злобний спротив власних членів з причи-ни подразненого честолюбства, чи то прямий під-коп ворожих організацій за допомогою власних членів підсамо ядро націоналістичних органі-зацій/.

б./ ПРОВІДНИК ПАМ'ЯТАЄ, ЩО:

1. Він стоїть завжди на виднім місці, цілий під вогнем дикитливо-обсервуючих кожний його рух очей як з боку своїх членів, так і сторонніх людей, що симпатизують з українськими націоналістами, чи до них ворожо настроєні.

2. Його найменший недогляд, незначна небалість з правила не оминають уваги членів та підкопують його повагу провідника в їх очах у відворотній пропорції до його вини.

3. На провідника дивляться члени очима його прав, а тому судять виконувані ним обов'язки з правила суворіше, ніж це виправдує дійсний стан річей.

4. Провідник, який втратив довір'я своїх членів, хоч би з незначної тільки причини невідзйскує ніколи назад своєї попередньої поваги, хоч би він хотів подвоїти енергію та виконність своєї праці.

5. Його повага в очах членів ще більше, ніж попередніми причинами, загрожена нерівністю й надто вибачливою поведінкою супроти членів, бо це не тільки послаблює його особистий вплив і значіння в організації, але систематично деморалізує членство, привчає його до легковажності, брехні і обману.

6. Провідник в засаді не борониться, а тому не сміє допустити до стану своєї оборони чи підсудності і всяку можливість наступу та обвинувачення з боку членів відсуває відповідним виконанням своїх завдань.

г./ ПРОВІДНИК ПОСТУПАЄ В ТОЙ СПОСІБ, ЩО:

1. Він ніколи не доручає і сам нічого не виконує, поки не зважив наперед змістової доцільності наміреного та умов його здійснимості, якщо така залежить головню від членів його організації.

2. Він ставиться до всього критично, а в першу чергу до себе самого, перевірючи докладно кожне своє слово, кожний крок, вчинок і поступок.

3. Своєю діяльністю він виявляє в кожному випадку здорову самостійність і хоч послугується методично набутим досвідом, то ніколи не примінює впертої набльонності, але завжди просичує почином, знанням безпосередніх подій життя та суверенним відношенням до них.

4. Не надуживає свого авторитету провідництва, роблячи його критерієм справедливості своїх наказів чи поглядів, отже не відкликується з нагоди тих чи інших членству ставлених завдань на свій авторитет, але пересвідчує членство наглядною виправданістю і влучністю своїх думок, плянів, чинів, наказів.

5. Не видає похопливо, непередуманого осуду про своїх членів у випадках занедбання з їх боку обов'язків, чи невмілого їх проведення але доводить справедливість дотичного свого засуду, після докладного висвітлення всіх умов зв'язаних з діяльністю члена/-ів/ - виновника /-ів/.

6. Пам'ятаючи на всі попередні вимоги, не зволікає зо своїми рішеннями, але намагається виступити з ними своєчасно, умотивовано й категорично.

7. Він завжди перший виконує без найменшого закиду обов'язки, і тим з одного боку непохитно утверджує в очах членства свою здатність на провідника, а тим самим авторитет провідника, та з другого боку тим більше й успішніше зобов'язує своїх членів до невідкличного й найкращого виконання доручених їм завдань.

г./ ПРОВІДНИК ПРАГНЕ:

1. Втримати в своїх руках провід найдовше.
2. Виправдати своєю творчою працею свої права найліпше.

3. Памятати постійно про себе з тою одинокою метою, щоб других повести до найкращого.

4. Памятати з однаковою увагою про кожного члена, щоб бути справедливим.

5. Бути першим виконавцем завдань організації, щоб ПРИКЛАДОМ ВИХОВУВАТИ.

6. Бути ПРИЯТЕЛЕМ ДО СВОЇХ ЧЛЕНІВ, щоб разом з ними творити громаду духового зв'язку.

7. НЕ ДАРУВАТИ БЕЗКАРНО нікому завиненого проступку, щоб мати в своїх членах суворих суддів, які йому теж вини не дарують.

8. Затримати в ідеї і чині ПОЧУТТЯ ВЛАСНОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ, щоб не бути невольником.

9. Боротися за предмет своєї волі, завжди одверто, щоб зробити своє життя героїчним.

10. Одуховити своєю працею в організації творчим дурством людини, що хоче рости все вище.

■■■■■■■■

Р О З Д І Л ІІ.

А. ВИХОВАННЯ ЧЛЕНСТВА.

1. Значення місцевих груп ОУН.

Моральна єдність членів, зорганізованих на засадах ТВОРМОЇ ІДЕСЛОГІЇ, ПРАКТИЧНОГО АКТИВІЗМУ Й ГРОМАДСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ, є підставою духової й політичної сили українського націоналізму. Взяті в основу виховання, ці засади вможливають втворення в націоналістичних рядах духової своєрідності, що впливає з себе ВИРАЗНО ВІДМЕЖОВАНИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ТИП з питомою собі формою світорозуміння, політичного світогляду, способу чину та життя — вого стилю взагалі.

Природнім тереном для безпомереднього практичного приложення виховних засад є місцеві ЛАНКИ ОУН, що зосереджують в собі весь загаль членства.

Моральна стійкість і ступінь працездатності КЛІТИН ОУН — це об'єктивне мірило та викладак вартости ОУН взагалі.

Таке значення є наслідком організаційної будови КЛІТИН ОУН, що є водночас осередком уваги провідних органів ОУН та перехресним місцем найбільшої різниці типів вдачі і умових здібностей членів; з того впливає двобічна форма функціональності КЛІТИН; як виконавця завдань, визначених устроєм та біжучими розпорядками Організації, і як виявника розуміння і стремління членів.

Зрівноважене відношення виконности й почину творить з місцевих КЛІТИН ОУН внутрішньо закінчену організаційну одиницю та дає їм таким чином здорові основи для нормального й продуктивного життя.

Бо й найбільша виконноздатність ланок довела би ввінці ОУН тільки до стану чистого

змеханізування, отже до внутрішнього виявлення, якщо почин членів не доповняв би технічного процесу допливом свіжих ідей, творчих проєктів, нових шляхів і способів діяльності. З другого боку навіть найширший почин ланок при одночасній їх виконній нездатності, мав би тільки той наслідок, що ОУН стала б базаром великих плянів, кличів та теорій, деморалізуючих своєю відірваністю та нежиттєвістю власне тому, що не було б тих органів, які переводили б практичне їх здійснення.

Тільки при гармонії почину й виконності є можливий розвиток і значення організації. Рівновага обох є кінченністю, бо лише там ро-
диться потреба нового чину, де здійснюється
попередні завдання, і тільки тоді є вистарча-
юча підстава до сповнення наміру, коли він по-
значений новою ідеєю.

В обох напрямках місцеві ланки ОУН здійснюють систематичну гнучку працю, предметом якої є загальні члени. Ланка для кожного члена є системою норм, що упорядковують сферу членських повинностей в дусі ідеологічних і політичних засад українського націоналізму. Ланка дає у своїх межах одночасно найширші можливості для ТВОРЧОГО ВИЯВУ кожного члена; отже член має справу на співтворчу роль в будівництві організації та її програмового діла.

2. Націоналіст - Ч Л Е Н.

1. Вступ у члени Організації є добровільним вчинком, наслідком свідомого рішення одиниці, яка свої індивідуальні стремління хоче оформити у рамках організаційної системи, що відповідає її духовому настаненню та політичному світоглядові.

ВНУТРІНЬО РІШЕННЯМ, ВСТУПАЄ НАЦІОНАЛІСТ В ОРГАНІЗАЦІЮ НА ТЕ, ЩОБ У ДУХОВОМУ ЗВ'ЯЗКУ ОДНОДУМЦІВ ПЕРЕКВОДИТИ СВОІ ІДЕАЛИ В НАЦІОНАЛЬНО-СУСПІЛЬНУ ДІЙСНІСТЬ.

2. Український націоналіст є підметом Організації в кожному відношенні /ідеології, обов'язків, прав/, тому його роль не кінчається на теоретичному присвоєнні програми Організації. Ідея не є для націоналіста кінцем, але початком його чинної заяви про власну духову зрілість.

ІДЕЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄ : ДО ЧИНУ, ЖЕРТВИ, НЕЗЛОМНОСТІ, ПОБІДИ.

3. Національну ідею розуміє український націоналіст динамічно як ту життєву дійсність яка росте й розвивається через нього; тому його особиста роль в цій справі необхідна. Нація стоїть на своїх членах, для яких вимоги цілості не є йнакшеним тягарем, але індивідуальною потребою, тому національна солідарність є для них свобідною співпрацею на шляху до мети.

ЖИВА ЛЮДИНА Є ТВОРЦЕМ І ВИКОНАВЦЕМ ІДЕЇ.

4. Боротьба за вільний розвиток нації у власній державі — це нині особиста життєва програма одиниць, їх стремління, задумів та ідеалів. Метою цієї боротьби є створити і перемогти. Хто втікає перед нею, той признає себе сам до того, щоб скінчити смертю раба.

ЧОЛІМ ДО ЖИТТЯ — ІНАКШЕ ЧЕКАЙ НАГЛОГО УДАРУ В СПИНУ.

5. Немає діл без відповідальності. Відповідальність є чеснотою повних людей — творців, які боронять на кожному місці своєї правди і не відрікаються її ніколи.

СУПЕРЕЧНОСТІ ЖИТТЯ НЕ Є НА ТЕ, ЩОБ ЇХ ПРИЗНАТИ Й УПОКОРИТИСЬ ЇМ, АЛЕ, ЩОБ ПОБІДНО СТАТИ ПОНАД НИМИ.

6. Український націоналізм бореться проти сліпого та вимушеного послуху і використання у своїм оточенні всякі можливі прояви невільництва. Він завжди і всюди, у формі і змісті — прямий, отвертий, діловий, товариський. Цінить над усе добро свободи, тому здобуває її в той спосіб, що випереджає світ наступом, тво-

рчим ділом.

СВІДОМІСТЬ ВРОДИЛАСЯ В ЛЮДИНІ НЕ НА ТЕ ЩОБИ ВОНА ПІЗНАЛА СЕБЕ РАБОМ ЧУЖИХ СИЛ, АЛЕ - ЩОБ ВПОВНІ ВИЗВОЛИЛАСЯ.

7. Свою особисту суверенність втримає націоналіст в організації тоді, коли підставою його відношення до провідних органів буде мова омовнених ним повинностей. З них він висноує для себе право почину, критики і боротьби проти всього шкідливого для Організації, як з боку зовнішніх чинників, так і своїх членів.

Він ніколи не ставить виконування своїх обов'язків у залежність від того, чи друзі члени або провідники свою працю виконують. Не можна виправдувати власної нечинності чужою. Чужий проступ не зобов'язує, зате приклад додатнього вчинку зобов'язує і виховує.

Я ПЕРШИЙ СВІДЧУ ТЕ, ЩО ПРОПОВІДЮЮ І ТОМУ НЕ ДОЗВОЛЮ ІНАКШЕ ПОСТУПАТИ ДРУГИМ.

8. Сутрості постанов Організації не існує ніяка дискусія, але безпосередній послух. Їх треба сумлінно виконати, бо вони є доцільними і обов'язковими однаково для всіх.

ЗАПОРУКОЮ КАРНОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ Є САМОКАРНІСТЬ ВСІХ ЇЇ ЧЛЕНІВ.

9. Організація поширює обид знання і дає досвід практичної праці, однак найвища її мета: збудити в людині відвагу до творчого життя. Член повинен зрозуміти своє перебування в Організації не по лінії механічного виконання завдань і постанов, та не чекати для себе від провідників і членського оточення більше, ніж вони можуть дати. Організація в ціло-сті не тотожна з системою засад і цілей, окреслених її програмою, бо реальний осяг визначає її людський склад, - єдина основа здійснення мети. З цього погляду виявляє Організація кожнoчасно життєвий процес росту членів.

Дійсно суспільним може бути лише той людський твір, що об'єднує в собі співучасть індивідуальних зусиль. Суспільна ціль не заперечує

чує льогічно і не нищить практично індивідуальної волі, однак такий випадок має місце при єдиній умові, а саме, що ця суспільна ціль є предметом підметної волі причасних людських одиниць. Тому суспільний твір — це не безбарвна одноманітність, бажана до індивідуального багатства, але напачки — не гармонія різних індивідуальних типів.

СУСПІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК НЕ ПОГЛОЩАЄ ІНДІВІДУАЛЬНИХ ОСОБИВОСТЕЙ, АЛЕ ЗАВДЯКИ ЇМ СТАЄ ЩОЛИРИМ МОЖЛИВИМ.

10. Життя жорстоко викрив кожну слабкість і скаже у свій час кожному нескриту правду. Не вільно будувати кам'яного дому на глиняних підвалинах.

Хто прикрив внутрішню порожнечу блискою формою слова — той обманув себе, бо життя знає хвилини нещадної бурі. Час справедливий, — він зберігає життя за правдивою вартістю, — все інше присипає пошлом забуття.

ПЕРЕД СЛОВОМ ІДЕ ВНУТРІШНІЙ ЧИН, — ТОДІ ВОНО ВАЖИТЬ.

Дорога життя спинається вгору, дорога смерті спадає вниз. Нехай висловом тих, що хочуть вступити на першу, буде так оформлена воля:

1. Ти людина, — доки прагнеш піднятися.
2. Твори себе самий.
3. Будь твердий до себе; тоді ти будеш справедливий.
4. Не роби з себе предмету власної любови.
5. Убий все, що хоче Твого упадку й знищення.
6. На світі Ти не самий — дивись, слухай і постійно пізнавай, щоб не зупинився передчасно.
7. Здобувай світ світлом і духом і творчим чином.
8. Запалюй довкола жар свободи — і подай руки тим, що мають тугу за легом.

9. Не піддавайся — і коли Ти розпятий.

10. Радій, що Ти є, і що шлях Твій ще не скінчений.

Ідеї перемагають своєю вартістю, бо, появляючись "у свій час", вони зустрічають середовища людей, які приймають їх як власну основу свого життя. Насильне вкорінювання їх тільки доказувало б їх часову неактуальність та суспільну нежиттєвість.

Основою кожного правдивого суспільного зв'язку є самотійність людських одиниць, яких взаємовідношення, побудоване на освідженій ідеї та на впливаючій звідси свободі співпраці. Терор як засіб поширення ідеї, не здобуває для неї перемоги, але доводить тільки її безсильність! На такому заложенні ніякий рух не лише не має даних для того, щоб стати суспільним, але він, навіть при найбільш доцільно й успішно приложених методах політичного терору, не має вигляду довше втриматися. Для ідей або є дані суб'єктивного духового наставлення людей, і тоді вони проростають спонтанно, без усяких зовнішніх засобів натиску, або згаданих даних немає і тоді навіть при геніально-придуманій системі примусових мір не вдасться їх штучно прищипити. Спільним моментом свободної об'єднання українських націоналістів є зміст національної ідеї, який вимагає внутрішньої свободи та можливості зовнішнього вияву і розвитку.

В укладі політичної сучасності Українська Національна Ідея, а знею її властивий суб'єкт — члени Української Нації, фактично заперечені. Тому в порядку неменш очевидної самозрозумелості стоїть питання радикального знищення всіх джерел національного поневолення, як внутрішніх, так і зовнішніх. Боротьба за свободу це один із тих випадків, в яким людина не рахується з ніякими правилами економії сил, але кидається ціла у бій та іде лінією найбільшого зусилля, прямим шляхом та найкоротшим про протягом часу до мети. Психологія людини, що

визволяється, найвимогливіше унагляднює правду про елементарний характер свободи, інакше непоколений не був би здібний до елементарної реакції проти стану своєї залежності.

Тільки ідейні, самотійні і рішучі люди можуть творити націоналістичний зв'язок, бо від ступня моральної самотійності залежить силова натуга зриву та промір його поля ділання. Проти насильства не можна боротися проповіддю любови й справедливості; нею можна тільки підтримувати існуючий стан, отже, не-свідомо або свідомо санкціонувати злочин та одночасно вбивати моральний зміст самих проповідуваних засад. Справедливість — нехай безпосередньо встановлюється тим, що викорінить всі причини, які її заперечують. Насильство треба знищити — це перший обов'язок поневоленого

РЕВОЛЮЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ЛЕЖИТЬ В МОРАЛЬНІЙ ПЕВНОСТІ ЇЇ СИНІВ.

Вони готові, вони вже є. І будуть — ба-дьорі й лицарські; незасліплені емоціональним обанатизмом, незатроєні мертвою формою догми, але прямі, тверді, з ясною думкою і свідомою волею. Здоровля, тугі м'язи й велике число — цього ще мало для відваги творити життя. Непохитним треба бути супроти власної слабости й ворожої сили, щоб вирити на залі-знім тоці історії нестертий знак свого ду-ха!

МОЛОДЕ! ЗДОБУВАЙ СВОЮ СИЛУ САМА!
ТВОЯ СИЛА В ТВОЇХ ДУХОВИХ ВАРТОСТЯХ!

3. Цілі самовиховання.

Організаційне або членське виховання, що його метою є витворити діяльний тип члена Організації для здійснення її політично-сус-пільних завдань, — мусить нероздільно допов-нювати самовиховна праця членів над собою в цілі досягнення найбільшої власної творчости.

Там головне не на членську виконність, тому провідні органи являються міродатним чинником організаційного виховання, і на них у першій мірі тяжить відповідальність за солідарний і карний членський зв'язок. Тут є відклик до члена, щоби він сам творив себе та йшов сам до означеної своєї функції в Організації. Отже ідея самовиховання має практично ствердити одну головну засаду націоналістичної ідеології, т.є засаду глибокої уваги до людської одиниці та творчої цінності особистого почину, необхідного в житті Організації, як противага її механізуючій тенденції, даній самим характером ОУН, що є у своїй основі революційною і вимагає абсолютної централізації та беззастережного послуху.

Йдеться власне про те, щоб послух цей не був вимушений силою, але впливав зо свідомої волі самих членів, був природним виявом їх індивідуальності; в напрямку такого досягнення й відбувається самовиховання. Самовиховання має розв'язати вічно актуальну проблему одиниця-спільнота на лінії особистих зусиль.

СУСПІЛЬНІСТЬ, що повстала як вислід свідомого ОБ'ЄДНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ВОЛЬ, ТРИВАє ТИМ, що її МЕТА є ДІЙСНО СУСПІЛЬНА.

1. Свідоме єднання передумовляє особисту незалежність, яку можна здобути тільки в-нутрі життєвого руху. Хто втікає в людської гущі, щоб відістатися на периферію і, відокремившись, стати цілком осторонь життєвого процесу, той

лише втікає перед небезпекою, замість її перемогти.

Утеча перед життям не скінчиться доти, доки втікаючий не повернеться і не прийме бою. Тільки боротьба має всі дані, потрібні для того, щоб вибрати відповідний напрям для творчих зусиль.

2. Через Організацію скріплює одиниця своє значення супроти спору життя. У ній становище одиниці очеркує загальна спільна мета і це дати не в обмеженням її самостійності, доки вона сама себе вважає поруч інших членів Організації предметом спільної ціли. Виключна увага до власної особи ринчитья послідовно егоїзмом, ворожим духовій взаємності й організаційній солідарності через те, що зводить в очах одиниці її оточення до ролі засобу для особистих цілей. Егоїзм заперечує ідею спільності, у висліді чого мусить діяльність одиниці втратити значення соціального добра.

ПОБОРОТИ В СОБІ ВУЗЬКО-ОСОБИСТІ, ЕГОІСТИЧНІ НАХИЛИ МОЖЕ ЛИШЕ ТОЙ, ХТО МАЄ ВИЩУ ФОРМУ СУСПІЛЬНОЇ ІДЕЇ ТА СОЛІДАРНО ПРАГНЕ ПЕРЕВЕСТИ ЇЇ В ЖИТТЯ.

В Організації відбувається постійний удар індивідуальних тежій і це явище є правилом реального життя, що звищує енергію стремління в напрямі досягнення мети.

Шакі удари в організації не є відечним проявом, якщо лише мотивом ділання одиниць є їх позитивне розуміння суспільної мети, а не особиста сполука честолюбства, слави, кар'єри, чи навіть утилітарної наживи.

Боротьба - це універсальний факт, постійна форма взаємин чинників світового діяння, отже не треба її ставити як самоцільну вартість. Звичайно поняття боротьби спливає з поняття ідеї, за яку боротьба іде. Не дивлячись на це, істота усякого стремління лежить у вартості і тільки посередньо у способі здобування цієї вартості у боротьбі.

ДУХОВА ЛІНІЯ ЛЮДСЬКОЇ ІСТОРІЇ, - ЦЕ ПРАГНЕННЯ ДО ВАРТОСТІ; ВСЕ ПОЗА ТИМ ТВОРИТЬ СФЕРУ ОПОРУ, БЕЗВЛАДНОСТІ, ІЗЗА ЧОГО БОРОТЬБА Є ЄДИНО МОЖЛИВОЮ ФОРМОЮ ДУХОВОГО ШЛЯХУ. ДЕ НЕМАЄ ПРАГНЕННЯ ДО ВАРТОСТІ, ОПІР НЕ ІСНУЄ.

4. Із повищого виділяються для самовиховання українських націоналістів такі засади:

а./ без моральної самостійності членів Організація не здатна бути творцем, нї виконавцем — отже оди́ниця мусить творити свою індивідуальність;

б./ найсильніша духово оди́ниця сама, відокремлена, нічого історичного тривкого не досягає, отже вона повинна організуватися у формі суспільної співпраці, щоб стати учасником суспільної ідеї;

в./ найкраще сформулований ідеал безцінний і безвільний, коли він не в силі виконати духової потреби людини й не вимагає від неї чинної боротьби; тому творча боротьба є тоді, коли вона є наслідком волі до гартости;

г./ вартістю для націоналістів є сама націоналістична ідея /її минуле, теперішнє і будуче/, яку він як свою власну відчуває, далі її творити хоче і за всяких умовин творить.

Націоналіст йде від себе — через Організацію — до нації, в якій знаходить і сам творить цінности та умови для свого поїного життя, як людини. Батьківщина не молох, що чекає жертв, але батько. Сини! — заслужіть собі її любов!

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ! — ЗРОБІТЬ НАЦІОНАЛІЗМ НЕ ТІЛЬКИ ІДЕЄЮ, ЩО ПОБІДИТЬ В ГОЛОВАХ УКРАЇНЦІВ, АЛЕ ЧИНОМ, ЩО СТВОРИТЬ ЇХ ВЕЛИКЕ ЖИТТЯ, ПОВНЕ ДУХОВОЇ СИЛИ, КРАСИ І СВОБОДИ!

Б. ВИХОВНІ МЕТОДИ МІСЦЕВИХ ЛАНОК ОУН.

1. Провід місцевої ланки ОУН має два головні завдання: витворити моральну й організаційну єдність членів та вможливити кожному членові зокрема виявити свої індивідуальні особливості. Підставою для першого завдання є весь повинний обсяг діяльності Організації, при чім провідникові ланки прислуговує право повного наказування, зобов'язувати, переводити й упорядковувати; за докладне виконання поста-

нові завдань, що їх обіймає обсяг повинностей, провідник ланки вповні відповідає перед вищими Органами ОУН. Підставою другого завдання, що творить сутній зміст членської самовихови є спільний чин усіх членів ланки разом з провідником, при чім останній має переважно право адміністративно-технічної ініціативи. Загально, в обидвох випадках провідник ланки зосереджує в собі головні нерви праці: він доручає, узгоднює, наглядає і перевіряє цілу діяльність ланки.

2. Провід ланки ОУН розуміє свою роль не вузько-статутарно, але так, що вона повинна реальними фактами дати членству наглядні докази його провідницького хисту. Отже, пляновий розвиток організаційного життя передумовляє всебічне пізнання з боку провідника особистого складу ланки на те, щоб своє правне становище, окреслене Устроєм, не виконувати формально, але його фактично здобути, і найважливіше — непохитно утвердити.

3. Провід ланки ОУН, станувши на висоті свого завдання, вкладає у працю над здійсненням завдань Організації одночасно стремління виховного формування членів. Кладучи в основу своєї діяльності так доповнене розуміння її мети, провідник ланки /групи/ кермується засадою високого виховного значення всієї праці в Організації: кожний момент виконаної праці має рівнобіжно супроводити відповідне виховне досягнення з боку членів. Бо без виховання морального сильних членів, Організація Українських Націоналістів не зможе досягнути своїх завдань.

4. Організаційне життя місцевих ланок ОУН, кероване розпорядками, дорученнями й вказівками провідників, прибирає характер невинного і пляного виховного процесу. Безпосереднім змістом згаданого життя є всі обов'язки, постійні й поточні, що їх член виконує в сину призначення Устроєм, правильниками або

окремих постановках Організації.

5. Сходина ланок періодичні, по можливості, щотижневі. Їх програма поділяється на:

а./ інформативний звіт провідника, який охоплює все те, що призначають до відома членам: Провід ОУН, його поодинокі Рефертури, провідники Країв чи Теренів, та саме провідництво ланки,

б./ відчитання окремих постанов, уміщених в обіжниках та призначених для членів, як завдання до виконання,

в./ читання, або словесний доклад про зміст статей, переважно ідеологічно-програмового характеру, що появились в націоналістичних журналах і пресових органах,

г./ доклади, доповіді членів ланки,

д./ обмін думок, вніски, постанови,

6. Зміст матеріялів, згаданих під 5. а./ б./ - мусить провідник ланки докладно опанувати, заки її виголосить членству, щоб міг подати висчерпуючі вияснення на кожний запит, поставлений поодинокими членами, а що до завдань членам /5 б./, то провідник ланки зобов'язаний подати відповідні вказівки, передбачити найдоцільніші способи та подбати про помічні засоби, щоб полегшити членам процес виконання. Читання оригіналу статті, або скорочена передача її змісту /5 б./, зв'язані є не менше з пильною підготовкою, що обов'язує не тільки провідника, але й всіх членів ланки. Для того провідник попереджує по можливості їх про матеріяли, призначені для обговорення під час чергових сходин. Самостійні доклади та доповіді членів ланки /5 г./ творять обсяг самовиховної організації.

7. Мета читання статей на ідеологічно-програмові та інші актуальні теми немає ні суто інформаційного, ні чисто дискусійного характеру. Вона полягає в дотримуванні неперервного тісного зв'язку поміж теоретичною сферою Організації і її членами. Тільки на сходинах ланок можлива безпосередня зустріч

теоретичного викладу з гуртом живих людей. Іде тут не про сугестивний підбір членів, відповідно підібраними аргументами, але про цілком невимушений, свободний відгук членів на поставлені проблеми, а власне на спосіб їх розв'язування. За такою методою обміну думок можна буде собі утворити правдивий образ, наскільки саме дані погляди є також поглядами членів, і як саме треба поступати в противному випадку. Зрозуміло, що на увагу приходить тут передусім нові, проблематичні випадки, що виникають у процесі розвитку Організації, головним чином на ґрунті сучасного політичного положення. Щоб успішно опанувати так витворені складні явища національного життя, треба, щоб це робили не тільки одиниці, але ціла Організація, свідомо й координовано. Роль провідництва ланки ОУН тут ніяк не менша щодо відповідальності за роль Проводу Українських Націоналістів. Ланки повинні не лише виконувати, але виконувати змістово, тривко, щоб надати загальній діяльності Організації вираз життєвої, органічної сили. Тому провідник ланки, як усюди, так і тут, бореться проти поверховності і шаблонності та вкладає в свої завдання максимум зусиль, підходить до кожної справи підготовано, та стежить за її органічним процесом на терені своєї ланки і свої спостереження зберігає для майбутнього досвіду.

8. Самостійна праця кожного члена ланки ОУН є обов'язком, що не припускає ніякого виімку. Бажано, щоб члени самі зголошували тему своєї праці, після цього провідник складає план самостійної праці членів, беручи за його підставу такі моменти:

а/ розпорядки Референтур Проводу Українських Націоналістів дотично самостійної праці членів, отже виготовлені докладно програми питань, списки тем, матеріалів, пояснення і інше;

б/ потребу суцільності й системи плану, т.зн., щоб усі заступлені в ній питання змі-

отого вважалися.

З погляду тих вимог упорядкує провідник ланки заяви членів, заступає відкинені теми визначенням нових, і після остаточного складення плану, повідомляє кожного члена про рід його завдання. Провідник встановляє чергу докладів і час їх тривання в межах приписаної програми сходинок, а коли не сила вичерпати цього в повнім обсягу, доручає авторам менш актуальних праць передати їх зміст в коротко зисованій формі. Тим членам, що добровільно це не зголовили своїх праць, провідник від себе визначає тему, кермуючись вимогами плану. У ланках із великим числом членів покликає до життя окремі органи і доручає їм ведення виховної праці.

9. Обмін думок — це один із виявів активності членського активу на сходинах; він дає всім членам можливість виявити самостійність думання. Ця можливість кінчиться з хвилиною, коли обмін думок стає манією; тоді вже це не самостійність, але патологічний симптом. Обмін думок — це змаг інтелігенції, в котрому найсильніша перемагає.

Всі члени повинні обмінюватися думками й то з трьох причин:

А. Щоб здобувати відвагу прилюдно висловлювати свій погляд й його боронити, бо це виробляє почуття самопевності, без якої неможливо зважитися на ніяку боротьбу;

Б. Щоб засвоїти відповідні методи відношення до справ життя, річевого підходу, ясного викладу та подачі нового способу їх розв'язки доцільнішого від уживаних, бо без тих прикмет неможливо стати переможцем;

В. Для постійної перевірки сили своїх позицій на терені найрізноморядніших становищ, щоб побачити їх прикмети й слабини, і не відставати — бо без критичного ставлення до власних досягнень та без їх удосконалювання неможливо свої перемоги закріпити.

Обмін думок передумовляє керму одної особи, яка його зрівноважує та спрямовує до успішної розв'язки. Досвід, широке знання, гнучкість інтелекту, вміння вислову — прикмети потрібні провідникові, щоб обмін думок використати для вихорних цілей. Найважливіші три засади у зв'язку з обміном думок на сходинах ланок є :

ВЧАСНИЙ ВИСТУП, ЖВАВІСТЬ ДУМКИ, ЕКОНОМІЯ СЛОВА.

10. Поруч обобистого зусилля членів здобути собі форму свідомої членської карности, конче треба тут систематичної праці провідництва місцевої ланки ОУН.

Провідник самий дає приклад: словність, одвертість, рішучість, річевість, жвавість, почин — проявлені провідником, ніколи не пропадуть на марно, без впливу на поведінку членів. Організаційне життя дає провідникові ланки на кожному кроці нагоду вимагати того самого й від членів, і тим зробити життя Організації процесом взаємного зобов'язування і виховування. Остаточна ціль є та, щоб працю свою члени не виконували як тягар, що його накинула їм чужа воля, але свобідно, живо і без примусу.

Провідник ланки мусить пам'ятати: член в цілості є предметом його уваги — від чисто духових прикмет до назверхнього вигляду і звичок.

За розвиток члена в Організації відповідає провідник ланки ОУН в першу чергу.

В. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИШКОЛУ ЧЛЕНСТВА.

Вивчення членством програми ОУН та практична підготовка його до організаційної праці, відбувається при допомозі вишколу.

В даних обставинах, форми організації вишколу можуть бути наступні:

1. Місячні вишкільні курси при Краєвих і Теренових ЕКзекутивах.

2. Тижневі, або двотижневі вишкільні

курси при Обласних чи Повітових Екзекутивах.

3. Вишкіл членства в місцевих ланках ОУН.

Відповідно до вказаних форм організації вишколу, мають бути пристосовані його методи й вишкільна програма.

До т.1. Практика показує, що найбільш плідними у своїх вислідах є місцеві вишкільні курси при Краєвих Екзекутивах, до яких покликається слухачів з місцевих ланок ОУН. Для таких курсів можна легше підбирати кваліфікованих педагогічних сил і укласти систематично викладому програму. Зосереджені в одному місці протягом місячного терміну слухачі, при 8 - 9 годинах денної праці / що дає за весь час курсу пересічно 240 годин теоретичних викладів і практичних вправ /, мають можливість вистарчально засвоїти викладову програму і вийти з вишколу теоретично та практично підготованими до різних організаційних завдань.

Методами праці над слухачами на згаданих вишкільних курсах служать:

а/ години теоретичних викладів, що мають завдання загнаноми слухачів з сукупністю ідеологічно-програмових проблем Руху та піднести рівень загальної ерудиції;

б/ години групового читання літератури, що відбуваються під спеціальною кермою інструкторів і мають доповнювати виклади лекторів з поодиноких дисциплін;

в/ години практичних вправ, на яких перевіряються знання слухачів з різних дисциплін і обзнайомиється їх з практичними методами праці в тій чи іншій організаційній діяльності;

г/ іспитова перевірка знань при закінченні вишкільного курсу.

До т.2. Тижневі чи двотижневі курси вишкільні при Обласних чи Повітових Екзекутивах організуються на таких самих підставах, що згадані під т.1, з тою різницею, що обмеженість часу зобов'язує організаторів вишколу

до скорочення викладової програми, залишаючи в ній найважливіші основні дисципліни й вправи.

Слухачів, що успішно закінчують дитячі вишколи, доцільно висилати для доповнення знання на місячні курси при Краєвих чи Теренових Екзекутивах.

До т. 3. Поза численними вище формами організації вишколу, безпосереднім тереном для вишкільної акції мають служити місцеві ланки ОУН.

У відмінність до вишкільних курсів на які спеціально скликається з терену слухачів для систематичної щоденної праці — вишкіл у місцевих групах ОУН у більшості випадків в зв'язку з побутовими умовами, серед яких живуть і працюють члени даної ланки ОУН, дається переводити з певними терміновими перервами, на скликуваних для цього сходинах. Практика показує, що за певними виїмками такі сходи місцеві ланки можуть відбувати не частіше одного разу на тиждень.

Ця обставина наказує упрянувати вишкіл в місцевих ланках на довший термін часу, який дозволив би послідовно вичерпати вишкільну програму. Цим терміном може бути один рік, з пересічного розрахунку:

50 тижневих сходин, по 2 викладові години, що становить 100 годин викладів і практичних вправ. До цього розрахунку має бути пристосована і вишкільна програма. Ведення так зорганізованого вишколу перебирає на себе провідник даної ланки ОУН, або покликаний до цього через нього інструктор/-ри/. Членів ланки, що виказують особливі успіхи на вишколі, доцільно висилати на згадані під тт. 1 — 2 вишкільні курси, після яких вони можуть ставати інструкторами в місцевих ланках. Для переведення вишколу, коли цьому не стоять на перешкоді особливі обставини, місцеві ланки ОУН, Повітові, Обласні, Краєві й Теренові Екзекутиви повинні забезпечити себе, відповідно підібраними бібліотеками, що моглиб

обслуговувати слухачів.

Запорукою позитивних вислідів вишколу є систематичний вишкільний план і програма. Публікуючи нижче усталений зразок підставового вишколу, подаємо до нього наступні пояснення.

Вишкільна програма розподіляється на 6 основних дисциплін:

1. Ідеологія українського націоналізму.
2. Історія розвитку політичних доктрин і суспільно-політичних устроїв
3. Теорія і політика моск. більшовизму.
4. Програма і устрій ОУН.
5. Українознавство.
6. Організаційно-військовий вишкіл.

До т.1. - виклади до ідеології повинні оформити світогляд членів, познайомити їх з іншими світоглядовими системами і дати їм підклад для засвоєння загального змісту українського націоналізму.

До т.2. - Обзнайомлення з історією політичних доктрин і суспільних устроїв має на меті виробити у членства критерії усталені до існуючих чи минулих політичних теорій, державних устроїв і економічних форм, і на тлі їх критичного огляду глибше і краще збагнути устроєву систему укр. націоналізму. Саме тому виклади з розвитку політичних доктрин і суспільно-політичних устроїв мають іти перед студіями політичної програми ОУН.

До т.3. - Студії теорії і політики московського більшовизму є засобом пізнання ворога, з яким ОУН веде рішальну боротьбу.

До т.4. - Програма і Устрій ОУН є у вишкільній програмі основним, і на засвоєння їх належить звертати особливу увагу. Кожен член зобов'язаний основно знати зміст Програми і Устрою ОУН. Це знання має зокрема бути передумовою затвердження кандидатів у дійсні члени ОУН.

До т.5. - Студії українознавства повинні обґрунтувати орієнтацію членства в пробле-

мах нашої культури й історії, економіки, знання яких обов'язує українських націоналістів.

До т.6. - Організаційний і військовий вишкіл підготовляє членство до виконання різноманітних організаційних завдань і озброює його до того відповідними для цього технічними знаннями і вміннями.

- - - - -
■■■■■■■■■■

С Х Е М А ВИШКІЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

I. ІДЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

1. Значення світогляду в житті людини, суспільства і нації.
2. Філософічні поняття світогляду /ідеалізм, волюнтаризм, спіритуалізм, енергетизм, матеріалізм ітд./
4. Світогляд українського націоналізму.
5. Воля і розум.
6. Життєва боротьба, як спонука творчості.
6. Ідео логія і життя.
7. Релігія і Церква в націоналіст. світогляді
8. Аристократизм в природі та історії.
9. Захід чи Схід.
10. В чому полягає революційний характер укр. націоналістичної ідеології.

II. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПОЛІТИЧНИХ ДОКТРИН І УСТРОЇВ.

1. Античні доктрини і устрої.
2. Доктрини середніх віків.
3. Натуральне господарство.
4. Феодалізм.
5. Середньовічне міське господарство.
6. Абсолютистична монархія.
7. Меркантилізм.

8. Французька Революція.
9. Суспільні, господарські і технічні передумови зродження капіталізму.
10. Ідейні засади демолібералізму, устрій парламентарної демократії, криза їх.
11. Криза капіталізму, революційний синдикалізм, історія розвитку соціалістичних теорій.
12. Марксизм /ідеологічні засади, історичний і діалектичний матеріалізм, соціально-економічна програма, теорія соц. революції, ітд./
13. Доба націоналізму.
14. Фанізм, націонал-соціалізм, більшевизм
15. Український націоналізм.

III. ТЕОРІЯ І ПОЛІТИКА БОЛЬШЕВИЗМУ.

1. Історія створення компартії.
2. Первісна програма більшевизму.
3. Завдання "пятирічок"
4. Большевицька колективізація.
- Устрій компартії.
6. Советський державний устрій.
7. Советська національна політика.
8. Сталінізм /історія розкладу партії/
9. Боротьба з ухидами.
10. Більшевизм - спадкоємець моск. імперіалізму.
11. Зовнішня політика моск. більшевизму.

IV. ПРОГРАМА І УСТРІЙ ОУН.

1. Програма ОУН.
2. Устрій ОУН.

V. УКРАЇНОЗНАВСТВО.

1. Українська культура :
мова, література, наука, мистецтво, побут,
історія культури, організація культури
національна і пролетарська культура,

питання універсальної культури,
націоналізм і культура

2. Географія України:

фізична побудова, населення, етнографічні межі і властивості, геополітичне положення, господарство і природні багатства, українські колонії /Помолжа, Зелений Клин, Бачка, американські колонії/

3. Історія України.

4. Політичні течії:

народництво і драгоманівщина, соціалістичні групи /с-р і с-д/, консервативно-монархістичний табір, демокліберал-буржуазні течії /с-ф, радикали, УНР, РУП і Міхновський, УНДО, УКС, ФНС, УРДП, УНДС, та інші групи, Політичні революційні групи на СУЗ.

VI. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВІЙСЬКОВИЙ
ВИШКІЛ.

1. Організація в терені

організаційна побудова, схема, зв'язок

2. Права і обов'язки провідника та членів.

3. Організація бойового поготівля.

4. Організаційна карність: Гол. Рев.

Трибунал, Суди, дисциплінарні кари.

5. Методи виховання:

в праці, дорозі, на вулиці, на слідстві, в тюрмі, в таборі, на зеленій границі, тощо.

6. Організація акцій та організаційного побуту /хат, схованок, шляхів, таборів, вишколу, робітень, тощо/

7. Технічний вишкіл /машини, цикльостиль, ровер, мотор, мали, сигналізація, поміч/

8. військовий вишкіл

9. пропагандистський вишкіл.

~~2814~~

П Р А В Д А, Ч Е С Т Ь, П Р А Ц Я
і Б О Р О Т Ь Б А — Ц Е ЗАПОРУКА
УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЕННЯ!

полк. А. МЕЛЬНИК